

kolikor se jih potrebuje za nastavljenje na višja sodniška mesta, katera zahtevajo to jezikovno znanje". (Ploskanje na desni. Govorniku se čestita.)

Gospodarske stvari.

Bolena trta.

Iz Ptuja se nam piše: Nova trtna bolezen pokazala se je po vinogradih Mestni vrh, Kicar, sv. Urban, sv. Andraž, sv. Lovrenc v slov. gor. itd. Tudi po Haložah se nahaja.

Trtno listje je suho, da malokdaj tako v jeseni po branju ali trgatvi, trte so skoro že gole, grozdje se suši. G. Balon, ki je kot strokovnjak za trtne bolezni nastavljen od c. kr. ministerstva za poljedelstvo, ogledal si je pred kratkim vinograde v Dravcih ter je konstatiral, da so okuženi po „strupeni rosi“ (peronospora viticola).

Ista bolezen nahaja se tudi po zgoraj imenovanih vinogradih in čudim se, da se stvar ne naznani politični oblasti, da bi se vinogradi po strokovnjaku preiskali in bi se ljudje podučili, kako naj proti bolezni postopajo. Kajti, če je res, da ta bolezen branje hitreje od trtne uši vniči in se po vsakem dežu in vetru širi, je nevarnost za posestnika velika. O nekaterih vinogradih reklo se mi je, da v njih ne bode branja že letos, ker so povse okuženi po „strupeni rosi“, in ker je že prepozno, da se poskusi to ali ono sredstvo proti kugi. Poduka bode treba, ker je bolezen neznana. Kmet ugiblje razno, kako nastane; ta pravi, da je dež kriv, drugi, da je megla kriva itd.

Pa tudi pomoči bode treba, ker sicer pride dosti, dosti posestnikov na beraško palico.

Za nasadbo gozdov.

V jeseni t. l. se prepusti iz c. kr. vrta za mladiče gozdnih dreves v Gradcu ubožnišim posestnikom na Štajarju, ako dokažejo, da čejo v resnici nasaditi si gozde, zastonj, to je brez odškodnine, teh-le drevesec: 1. dveletnih smerečic 280.000, 2. dveletnih črnih borov 90.000, 3. dveletnih belih borov 80.000 in dveletnih mecesnov 6000.

Kar se drevesec le tem posestnikom ne prepusti, to se jih pa proda za odškodnino, tedaj tisoč 2letnih smerečic proda se za fl. 1.20, črnih ali belih borov pa za fl. 1.40, za enako ceno oddajo se tudi 2letni mecesni.

Oglasiti se ti je pa v obeh slučajih, t. j. ako jih želiš brez denarja ali pa za denar, naj dalje do dne 20. septembra t. l. pri c. kr. dež. gozdnem nadzorniku v Gradcu. Napis je ta-le: „Bl. g. J. Pölzl, c. kr. dež. nadzornik v Gradcu. v hiši c. kr. namestnije“ ali pa nemški: „K. k.

Landes-Forstinspector in Graz, k. k. Statthalterei Gebäude“.

Naše bralce opomenimo tem raji na to, ker želimo, da si zasadé, ako le imajo tako zemljišče, ki je ugodno za gozd, prav veliko gozdov. Marsikdo ima vinograd, ki ni vreden, da ima tako ime, naj ga opusti pa napravi iz njega gozd.

Sejmovi. Dne 12. septembra v Rušah, v Šmarju, v G. Radgoni, na Loki, pri sv. Janžu poleg Sp. Dravberka. Dne 13. septembra v Dobjem. Dne 14. septembra pri sv. Ani na Krembergu, v Rogatcu, v Sevnici, v Ivniku in Golobinjaku. Dne 15. septembra v Pleterju in v Zdolah.

Dopisi.

Sv. Vid blizu Ptuja. (Iz šole.) Rojstni dan Njih Veličanstva presvitlega cesarja Franca Jožefa I. smo 18. dan avgusta tudi pri nas prav dostojno obhajali. Že predvečer smo si priredili majhno veselico. Po večerni molitvi je vrla Barbarška godba svirala skozi našo prijazno vas. Vidovčani, stari in mladi obojega spola, smo se zbrali z godbo sredi vasi na občinskem prostoru tik Plovšekove gostilnice. Ko se je na bližnjem visokem Dravinjskem vrhu užgal veliki kres, zaklicali smo z navdušenostjo trikratni „živio“ in „slava“ presvitlemu cesarju in godba je krepko zasvirala cesarsko himno; strel iz možnarjev pa se je razlegal daleč čez ptujsko polje. Naši dijaki so spuščali rakete in priredili lepi umetaljni ogenj. Z napitnicami, slovenskim petjem in godbo smo se radovali do poznega večera. Drugo jutro nas je že na vse zgodaj zopet godba na noge poklicala. Ob 8. uri je bila slovesna sv. meša z godbo in „Te deum“; te cerkvene slovesnosti so se vdeležili: šolska mladina tukajšnje in Selske šele z učiteljstvom, občinski odbor sv. Vidsko-Pobrežki „in corpore“, udje krajnega šolskega sveta, ravnatelj Vidovič iz Gradca in mnogo drugih ljudi. Pri „Te Deum“ je šolska mladina cesarsko pesem posebno navdušeno popevala. Po minolemu opravilu v cerkvi je godba zasvirala „Radeckymarš“ in vsi smo se podali na prijazen občinski prostor „pod lipami“. Na to se vstavijo učenci na krog in občinski predstojnik, g. Šoštarčič povzame besedo ter razloži pomen in ime-nitnost 18. avgusta za vse avstrijske narode in še posebno povdarja veliko dobrotljivost našega presvitlega vladarja, kateri je v preteklem letu tudi za našo novo šolo 150 gld. darovati blagovolil. Ko govornik konča s živio-klicem na presvitlega cesarja, zadoni iz 400 otročjih grl navdušeni trikratni „živio!“, godba pa med pokanjem možnarjev zasvira cesarsko pesem. To je bil veličasten trenotek! Otroci

so se potem zadostno pogostili s kruhom in dobrim haloškim vinom, katero so darovali tukajšnji blagi dobrotniki in šolski prijatelji. Za tem g. nadučitelj Robič nazdravlja vsem milim prijateljem šole in šolske mladine ter se v imenu te zahvaljuje osobito preč. g. kaplanu o. Ernestu Čučku in obč. predstojniku g. Šošariču, katera sta k tej patrijotični veselici veliko pripomogla. (Živio!) Ko so otroci še nekaj mičnih pesmic zapeli, so se odpustili domu, in godba jim je zasvirala „Filipovič marš“ za odhodnico. vsi drugi gosti — 26 oseb — pa k skupnemu obedu v Tlovšekovih prostorih, kjer se je napivalo presvitlemu cesarju, g. župniku, kateri se zaradi nekaterih opravil v svojem domovinskem kraju žalibog te veselice vdeležiti niso mogli, g. kaplanu, učiteljstvu, krajnemu šolskemu svetu, občinskemu odboru, našemu rojaku, tukaj na počitnicah bivajočemu šolsk. ravnatelju Vidoviču iz Gradca, našim gospóm in gospodičinam itd. Veselili smo se nadalje s petjem in z godbo. Tako je minol pri nas 57. rojstni dan našega presvitlega cesarja, katerega nam še mnogaja leta Bog ohrani, Bog obvari!

Iz Negove pri Radgoni (Šolska veselica.) Naj mi bode dovoljeno izpregovoriti nekaj besedic o lepi in slovesni veselici, katero je imela šolska mladina tukajšnje trirazrednice dne 18. avgusta, da bi kolikor mogoče slovesno obhajali veseli rojstni dan presvitlega cesarja. Po dokončanej službi božji so se podali otroci pod vodstvom svojih učiteljev v bližnjo vas Ivanjce h g. obč. predstojniku Ivanu Vogrincec, kjer so jih pogostili z jedjo in pijačo. Veselje in radost nežne mladine, korakajoče z zastavami zamore le tisti zapopasti, ki živi in deluje v okrogu tacihih otrok. Godeci so čvrsto godli, možnarji pokali ter sosednim občinam naznanili, da je prišel čas rajanja in veselja. Na veselšču se je zbralo mnogo ljudstva. Med drugimi gosti, ki so se udeležili veselice, naj bodo omenjeni (ast. g. župnik — zlatomašnik — č. g. kaplan, č. gospodje graščine Negovske in č. g. Martin Lasbahar, c. kr. višji poljeme-rec na Dunaju. Kmalu po prihodu stopi gosp. nadučitelj na govorni oder, pozdravi vse goste, ter razloži pomen dneva, delovanje presv. cesarja in razvitek avstrijske monarhije. Dalje sta govorila oba g. učitelja. Prvi je govoril o cesarju Maksu I, zadnjem vitezu, o nadvojvodi Ivanu, ter sklenil z besedami presvitlega cesarja: „V šolo vedno rad grem“, ter stariše spodbujal, naj tudi oni redno otroke v šolo pošiljajo. Drugi je govoril o Turkih, kateri so v naših slovenskih deželah neizmerno veliko ne-zgode povzročili. Razložil je, kako so Turki v Evropo prišli, tukaj svojo moč širili in postali strah in trepet vseh dežel. Vmes so učenci prednašali razne prozaične in poetične reči, zadevajoče našega presvitlega cesarja ali pa sploh

ljubo domovino. Konečno še so govorili preč. g. kaplan o cesarju, njihovem delovanju in življenju kot kristjanu. Taisti učenci in učenke, kateri so najboljše prednašali, so dobili v spomin 18. avgusta lepo podobo cesarja Franca Jožefa I. Za vsak razred ste bili dve podobi odločeni. Zdaj nastopi zopet g. nadučitelj ter se zahvali vsem šolskim prijateljem in vsem drugim gostom, kateri so pripomogli, da se je ta šolska veselica tako dobro obnesla. Potem se začne občeno veselje; a ker so se na nebu prikazali temni oblaki, so učenci in veliko gostov okoli 2. ure zapustili kraj, kateri jim bo gotovo ostal v vdnem spominu. Srečni so otroci in stariši, ki imajo dobre in marljive učitelje; srečni so pa tudi učitelji in otroci, ki imajo dobrosrčne in radodarne šolske prijatelje.

—a.—

Iz Nove cerkve. (Zahvala.) Hvaležno podpisani občinski urad Novocerkev bl. Celja, sprejel je kot milodare za pogorelce v Novicerkvi od sledečih p. n. dobrotnikov in dobrotnic: Najpoprej izreka v vsej ponižnosti in dostojni hvaležnosti podpisani odbor v imenu vseh hvalo-dolžnih pogorelcev prisrčni: „Bog plati in Marija Mati“ a) svitlemu cesarju za 800 fl. b) slavni starodavni Štajarski hranilnici v Gradcu za 1000 fl. c) Slavnemu deželnemu odboru za 1000 fl. Nadalje sledečim: Veleblag. g. dr. Paltaufu, direkt. Dobrnskih toplic 50 fl., g. županu Kovaču na Teharjih za 14 fl., g. Moric Stallner-ju veleposestniku za 101 fl., slav. trgu Vitanje po g. dr. Lautner-ju za 67 fl., staroslav. mestu Celje za 741 fl., g. Fr. Kamšak-u Dobrnskemu za 1 fl., g. Ant. Henn Vojniški za 20 fl., vlč. g. dek. K. Gajšek za 5 fl., g. Paulini Henn, Vojniški za 5 fl., č. g. M. Karbi Dobrnskemu 2 fl., velebl. g. Gust. Valther, Soteškemu grajščaku za 25 fl., gosp. dr. Glantschnigg-u, Celjskemu za 20 fl., slav. občini Višnjaves za 2 fl. 50 kr., pridnim Petrovčanom 4 fl., slavnemu Zaveu 5 fl. 60 kr., slav. občini Kozjak za 5 fl., slav. trgu Velenje za 90 fl. Pri tej priložnosti naj sprejemajo očitno tudi Njih excel. prevzv. in premil. knez in škof za velikodušni dar 110 fl. prisrčni: Bog plačaj. Razun teh darov sprejel je hvaležno podpisan občinski urad Novocerkevski tudi različnih milodarov: v obleki, v obutelji, zlasti pa živeža: krompirja, ovsu, hajdine, rži, pšenice, prosa, moke, špeha, zabele, fižole itd. Vse te milodare razdelil je hvaležno podpisan občinski urad — ne z malo skrbjo — med uboge pogorelce Novocerkovske, ter se usoja tukaj očitno prisrčno zahvalo izreči. Bog povrni vsem blagodušnim in milosrčnim dobrotnikom sto- in tisočkrat! Tukaj izreka tudi najtoplejšo zahvalo vsem tistim, kateri so pomagali na dan požara, prišli na pogorišče gasit in braniti našo cerkev, farovž itd. Posamezne požarne družbe: Celjska,

Vojniška, sprejmite pristrčni Bog plačaj („Vergelt's Gott“), ker Vašega truda in škode nismo v stanu denarno poravnati! Skoraj bi pozabili, česar vendar pozabiti in objaviti zahvalno ne smemo: Veliko dobroto nam je storila Vojniška mitnica, katera je vsled blagodušnega dovoljenja veleblag. g. Janeza Girstmajerja najemnika mitne vžitnine vse voznike, kateri so za pogorelce kaj pripeljali, brezplačno sprejemala. Pristrčno zahvalo slednjič izrekamo vsem blagim sosedom, kateri so naše pogorelce pod streho vzeli, vzlasti preč. velenč. in veleblag. gospodu kanoniku dr. Lav. Gregorecu, kateri so gasilcem pijače in pogorelcem postrežje dali, in so tako požrtvovalno v zvezi in v porazumljenju s podpisanim srenjskim županom pri razdelitvi milodarov med pogorelce sodelovali.

Novocerkevški občinski urad, dne 18 jul. 1887.

Janez Pinter, Alojzij Šijanec,
obč. predstojnik, obč. odbornik.

Iz Podove na Ptujskem polju. Nič ne bi škodilo, če bi priljubljeni „Gospodar“ včasih tudi po vaséh Ptujskega polja ljudi zavednosti buditi prišel in nedostatnosti tukaj vseljene odpravil. Dokaj dela Te tukaj čaka, dragi „Gospodar“! Veliko in gosto naseljenega ljudstva imaš tukaj in prav toliko grdiš navad ali razvad, malo ali nobenega zavedneža. Prav zato pa tudi ni skoraj celo leto videti dopisa iz tega kraja, ker človek — se vé, nima kaj veselega poročati, névsečni tepeži, ostudne tatvine, ki se že zelnikov ne izogibljejo, poboji, psovanje, radi katerih reči so sleherni teden obravnave pri c. kr. sodnji v Mariboru, za Boga! ne zaslužijo, da bi se svetu naznanjale. Toraj nič več o tem. Naj mi bo le še dovoljeno slovenskim sobratom poročati, da je dne 18. t. m. popoldne tukaj toča strašno lomastila: bila je posamezna grudne velikosti in teže kilogramov. Ena takih je konjarju na nogo padla in mu jo ravnala, da je še zvečer domu gredé krvavel; druga je kmeta skozi klobuk tako vdarila, da je še drugi dan za bolečino stokal. Kar ni razsekala, je pa v zemljo stolkla tako, da ubogi kmet ne bode od jesenskega pridelka ali kaj vrednega sadja prav nič dobil. Žalostna mu majka! Tudi na političnem polju je tukaj vse, vse žalostno in starokopitasto. Naš župan se je skozi celo svojo triletno dobo šopiril s svojo preblaženo nemščino v pisarnici in razven nje, došlih pisem pa v pravilnej nemščini menda še prav umel ni! Njegovo županovanje bilo je nemško in drago. Ljudstvo komaj pričakuje razpisanja novih volitev, doba je namreč že 2. avg. 1887 iztekla, pa še le ni nič slišati, nasprotno se govori, da vsaj do novega leta ne bo nobenih volitev. Nadejamo se pa, da bo pravično c. k. glavarstvo vsekako volitve brzo razpisalo, ker tako veleba postava. Špehar.

Iz Frama. (Svečanost.) Redka slavnost se bo obhajala dne 15. t. m. v naši prijaznej dolinici. Ta dan se bo odkril spomenik pred 29 leti umrlega učitelja Fr. Domanjko, kateri se je tukaj trudil 39 let. Postaviti ga da vrli naš rojak in pisatelj g. dr. Pavel Turner kot hvaležni učenec. Radostno zanimivanje do tega še živečih učencev rajnega priča, da jim je bil dober in ljubeznjiv učitelj. V čast njegovega spomina vršila se bo ta slovesnost, kolikor mogoče, dostojno in sicer po sledečem vzporedu: Ob 10. uri predpoldne slovesna sv. meša. 2. Slavnostni govor pri odkritju spomenika na pokopališču. 3. Pogostenje šolske mladine. 4. Skupni obed (oseba 70 kr.) 5. Koncert. K udeležbi te v resnici redke slovesnosti se vabijo najljubše prijatelji šole, posebno pa učenci pokojnega in slavno učiteljstvo. Kdor se udeleži, naj to zaradi skupnega obeda blagovoljno naznani do 13. t. m. pod naslovom: Fr. Pirkmaier, nadžučitelj v Frauau (Kranichsfeld.)

Slavnostni odbor.

Od sv. Marjete niže Ptujja. (Požar.) V nedeljo 4. t. m. nas je zadela grozna nesreča. Hitro po večernicah začne v Gorišnici pri Preacu ali Olarju goreti in močen južni veter širi plamen tako naglo, da so v hipu šesterih posestnikov stanovanja se vnela. Zgorelo je razven enemu vsem drugim tudi že upravljeno rznje, vsem pa krma; dvema pa se ni moglo ničesar rešiti, posebno, ker ni bilo niti gospodarjev niti gospodinj doma. Tema je zgorelo vse pohištvo, vozovi, itd. Kolikor se je dalo, so gasili domači; pozneje pa je poslal mladi gosp. Pongrac, Dornovski grajščak, svojo brizgalnico ter je tudi sam pomagal, da se je ogenj ležje pogasil in tako se ustavila daljna nevarnost. Za to mu izrekamo najsrčnejšo zahvalo. Revščina je velika in za to prosimo vse znance in rojake, naj nam blagovolijo pomagati, reveže podpirati in darove svoje župnijskemu uradu poslati. Gorišničan.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nj. veličanstvo svitli cesar ogleduje si te dni vojaške vaje po Ogerškem, v četrtek jutro ob polu devetih pride pa v Medjimurje in sicer v Čakovec. Tu bode slovesni vzprejem, tje pride tudi deputacija štajarskih Slovencev. Madjarska vlada želi, da se vrši vse madjarski in kakor jo poznamo, bode to tudi nje največja skrb. Kaj pa, če bodo naši ljudje klicali živio? — Drž. zbor se snide še le v začetku meseca oktobra, dotlej pa pottlej zboruje, ni še določeno. — Nemški listi so raznesli glas, da minister baron Pražak odstopi. Ni verjetno, da se to izgodi tako kmalu, toda če se izgodi, potem ne vemo, čemu še držé slov. poslanci dalje z vlado. — Kirchmayr, liberallec